

Elektromobilita není zatím řešením

Martin Procházka

■ **Pražská plynárenská vykazala loni rekordní zisk, jaké výsledky očekáváte letos?**

I v letošním roce očekáváme vynikající výsledky, předpokládáme, že konsolidovaný zisk bude kolem 1,5 miliardy korun, a to i přesto, že tento rok byl oproti minulému výrazně teplejší, tedy z hlediska prodeje a přepravy plynu méně příznivý. V loňském roce jsme dosáhli 1,9 miliardy. Tyto výsledky s ohledem na velikost naší společnosti a v porovnání s tím, jakých výsledků dosahovala dříve, jsou skvělé.

Příští rok bude podle nás opět velmi dobrý. Je to otázka obchodní strategie, plyn máme nakoupený na mnoho let dopředu. Některé pozice stále držíme na cenové úrovni let minulých a tím, jaká byla zvolena obchodní strategie, si můžeme hrát s objemy plynu a dosahovat dobrých výsledků.

Není to ale už jen o prodeji plynu, poměrně značně se do našich hospodářských výsledků projevuje prodej elektřiny a tepla. Podařilo se nám vyhrát několik významných tendrů pro naši dceřinou společnost Prometheus, která je jedním z nejrychleji rostoucích segmen-

Pokud budeme plyn eliminovat, budeme tím podvazovat rozvoj průmyslu

tů v našem portfoliu. Je to prodej tepelné energie konvertované především z plynu, a to na území nejen hlavního města, ale i mimo něj. Už v příštím roce očekáváme, že objem prodeje tepla bude násobně vyšší, než byl v roce 2017.

Ve výsledcích se také projevuje i větší množství oprav a investic v naší síti. Dceřiná společnost Pražská plynárenská, servis distribuce, dosáhla v roce 2014 obrátu pod 700 milionů korun, letos to již bude 1,1 miliardy. A je to i díky tomu, že poskytuje služby i externím zákazníkům. Chceme, aby všechny naše dceřiné firmy byly konkurenceschopné a nabízely služby nejen našemu koncernu, ale i mimo něj. To je oproti minulosti velká změna.

■ **Jaké výše dosáhnou investice? Plánujete nějaké akvizice?**

Investice za letošní rok se pohybují pod jednou miliardou korun. Jde také o opravy, které jen do sítě dosáhly přes 350 milionů korun. Základem investic je distribuční soustava a její obnova a modernizace a také investice do našeho koncernu, což jsou třeba IT služby nebo služby spojené s komfortem a efektivitou obsluhy zákazníků.

Příští rok budou investice přibližně stejné jako v roce 2018. Navíc plánujeme akvizice dvou společností, jednu z nich bychom mohli dokončit ještě do konce letošního roku. Nejde ale o nákup obchodníka s energií, ale o firmu spojenou s institucí obnovy distribuční soustavy a tepelné techniky.

■ **Oznámili jste možnost zapojení obyvatel do investic prostřednictvím crowdfundingu, jaký je současný stav?**

Spolupracujeme s externí společností, která nám pomáhá s realizací tohoto projektu. Bude to na bázi blockchainové platformy. Chceme nabídnout obyvatelům Prahy, kteří nemají možnost se podílet na výrobě elektrické energie a tepla např. u kogeneračních jednotek, par-

Foto archiv

ticipovat na výrobě zelené energie. Tak aby měli prokázáno, že zelené zdroje tečou právě do jejich zásuvky.

Chceme rovněž přilákat investory a využít investice lidí, kteří by chtěli s Pražskou plynárenskou investovat do zelené energie a podílet se na výnosech. Zaznamenali jsme velkou ambici na změnu státního energetického mixu, v němž by obnovitelné zdroje měly mít větší podíl. A pokud toto je směr, kterým Česká republika půjde, lidé se na tom budou chtít podílet a my jim to umožníme.

■ **Aktualizovaná státní energetická koncepce považuje zemní plyn za fosilní palivo, je to podle vás v pořádku?**

Z definice plyn fosilní palivo je. Ale mělo by se rozlišovat mezi jednotlivými fosilními zdroji. Je nepopíratelné, že třeba uhlí při spalování zatěžuje životní prostředí daleko více než zemní plyn. Je záměrem každého z nás žít v bezemisních podmínkách, ale cesta k bezemisní energetice je nemožná bez zapojení zemního plynu. Okamžitý přechod z fo-

Řada studií ekologickou efektivitu elektromobilů zpochybňuje

silních paliv k bezemisní energetice není bez plynu možný. Plyn by měl být brán s jistou mírou tolerance, sice ovzduší částečně zatěžuje, ovšem oproti uhlí zcela minimálně.

■ **V posledních týdnech zazněly z úst ministryně průmyslu a obchodu nebo premiéra hlasy o možném prodloužení životnosti stávajících jaderných bloků v Dukovanech. Jak to hodnotíte?**

I když si uvědomuji celou řadu nejen ekonomických souvislostí, neodpustím si říci, že odkládat rozhodnutí o výstavbě jaderného bloku není dobře. Není to jen o tom, zda bude naše ekonomika soběstačná nebo zda bude přebytek zdrojů, ale je to signál pro investory, do čeho a kdy mají investovat, což je v současnosti nejasné.

Zda se orientovat na jádro, nebo ne, na to existují studie. Podívejte se, které státy jsou nízkoemisní a které jsou vysokoemisní. Státy, které ve významné míře provozují jaderné elektrárny, dosáhly obrovských úspor a snížení emisí. S rozhodnutím o odložení se bytostně ztotožnit nemohu. Je třeba říci jasně ano, či ne. Bez jádra se neobejdeme stejně jako bez plynu, pokud v energetickém mixu chceme mít významně zastoupené obnovitelné zdroje.

■ **Podíl plynu na energetickém mixu má činit v budoucnu asi čtvrtinu, je to podle vás správně nastavený parametr?**

Myslím, že aktualizovaná státní energetická koncepce je nastavená velice dobře, pokud by zůstala, tak jak teď je. Koncepce by neměla být každých pět let měněna. Mělo by to být něco skoro jako ústavní zákon. Někdy jsou ale vedeny až těžko uvěřitelné diskuse.

Zaznamenal jsem například nedávno názor, že produkce elektrické energie z obnovitelných zdrojů je levnější než z jádra. Nemám sice k dispozici související kalkulace, ale produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů bez baseloadu, tedy instalovaného výkonu, který výpadky výroby z takových zdrojů vyrovnává a zálohují, není možná.

Bohužel, někdy se k zásadním otázkám energetické bezpečnosti státu vyjadřují lidé, kteří nemají základní energetické vzdělání. Vždy mě například fascinuje, když se hovoří o tom, zda je plyn drahý, nebo levný. To je zavádějící otázka. Musíme se vzhledem k povaze zemního plynu zabývat nejen cenou, ale také bezpečnou dodávkou a přepravou. Ekonomika a strategická rozhodnutí jsou nyní pod velkým vlivem ideologií a to není dobře.

■ **Může roli baseloadu zastávat i zemní plyn? Je v plánu stavba plynových elektráren?**

ČEZ vlastní plynovou elektrárnu v Počeradech, ale provozuje ji jen jako špičkový zdroj. Souvisí to s konstrukcí ceny plynu, která je v současné době obchoduje převážně spotově,

dlouhé kontrakty teď dobíhají. Není důležité, jestli cena plynu je vysoká nebo nízká, ale její předvídatelnost. Abyste mohli udělat důležité investiční rozhodnutí, musí být dobře ekonomicky podložené. Můžeme investovat jen tam, kde jsme si schopni zpočítat, kdy se nám investice vrátí.

Na světě se zvyšuje těžba plynu různými technikami i spotřeba plynu. Hybatelem spotřeby nejsou domácnosti a topení, ale spotřeba průmyslu. V případě, že budeme plyn eliminovat, budeme tím podvazovat rozvoj průmyslu. Mluvím nejen o zemědělských oborech a oborech, kde je plyn základ-

Chceme využít investice lidí, kteří by chtěli s námi investovat do zelené energie a podílet se na výnosech

ní médium. Ideologie vždy do rozhodování státu zasahuje, ale nemůže převládat, a to se teď bohužel děje. Např. USA jako jediné splnily závazky Kjótského protokolu (ke kterému se nepřihlásily), a to tím, že nahradily uhelné zdroje plynovými.

■ **Co si myslíte o elektromobilitě a její podpoře?**

Elektromobilita není zatím podle mého názoru řešením. Její propagování je dáno energetickými společnostmi, protože je potenciálně obrovský nový trh. Existuje celá řada studií, které zpochybňují ekologickou efektivitu elektromobilů. Je potřeba říci racionální názor. Před časem jsem četl článek s titulkem „Šéf Volkswagenu ztratil nervy“. On je představitelem automobilového kolosu. Těmi problémy se zabývá víc než kdokoli jiný. Pouze poukázal na negativní aspekty elektromobility.

Je prokázáno, že elektromobil ještě předtím, než vyjede, má osmkrát vyšší zátěž než spalovací motor za celou dobu svého provozu. Je pravdou, že z celkového zatížení v dopravě na planetě je 80 procent znečištění způsobeno velkými tanke-

ry a letadly. Jen dvacet procent osobní a nákladní dopravou.

Když se vrátím ke zmíněnému titulku, je to neuvěřitelná manipulace s reálnou obavou o všechny aspekty, které souvisí s bezmyšlenkovým přechodem od spalovacího motoru na fosilní paliva na elektromobily. Devalvuje to jeho myšlenky, které byly myšleny tak, aby lidé uvažovali ve všech souvislostech. Hektickým prosazováním elektromobility dosahujeme marginálních výsledků za obrovských nákladů. Ptám se, musíme ztratit konkurenceschopnost ve prospěch ideologie?

■ **Jaké jsou alternativy elektromobility?**

Asi očekáváte, že budu masivně podporovat pouze CNG. Není tomu tak. CNG je nyní okrajové, podobně jako elektromobilita, ale je to nejvhodnější cesta pro urbanizované zóny, tedy například pro Prahu. Když říkáte, že zasílujete Prahu infrastrukturou pro dobíjení elektrických aut, tak když foukne od Mělníka, máte veškerý popílek vzniklý při výrobě elektřiny nad Prahou stejně.

Navíc není možné Prahu rozkopat a natahat všude výkonné kabely, abyste byl schopen elektromobily dobíjet. Aby to bylo alespoň elementárně efektivní, měla by se konvertovat elektřina z fotovoltaických elektráren. Ale přes den potřebujete jezdit, a ne vozy nabíjet. Řešením by bylo stavění obrovských bateriových polí, což znamená obrovské množství chemie, a tedy rizika zátěže pro životní prostředí. Je celá řada vedlejších vlivů, které takzvané obnovitelné zdroje mají, a ty nejsou zatím prozkoumány. Hovoří se o tom, že v okolí větrných elektráren se mění fauna. V Rakousku už s tím mají problémy, protože nemají hraboše na vinicích. Obrovskými větrnými parky nad severním Německem je podle některých názorů ovlivněna srážková činnost ve střední Evropě.

Jestli chce někdo třeba v Praze nebo v dalších městech řešit karcinogenní poléťavý prach, je CNG okamžitým řešením. CNG z klasického plynu, a ne bioplynu, jehož je strašně málo a je velmi drahý. To se dělá jenom v Evropě.

Jsem pro bioplynové stanice a z nich vytvářený takzvaný zelený plyn, ale jen pokud je tam hniloba z čistíren odpadních vod nebo z kejdy, ne že budeme provádět akvizici odpadu i mimo ČR. K těmto věcem je třeba přistupovat s ekonomickým opodstatněním. Pro Prahu může CNG provozovat dopravní podnik, vozy taxi, záchranky. CNG je řešení. Elektromobilita není zatím cestou, jen přenáší me zátěž o kousek vedle.

■ **A co vodík?**

Vodík je budoucnost. Je to spalovací motor nebo palivový článek. CNG není alternativa k fosilním palivům, to je jen okamžité řešení. Tvrdím, že budoucností jsou alternativní paliva a jedním z nich je vodík. Vidím v tom řádově větší potenciál než u elektromobilů.

Energetické společnosti mají dostatečné množství peněz a vlivu, aby propagovaly pro ně efektivní a ekonomicky výnosný byznys. Není tady zatím síla a ambice, které by propagovaly výhody jiných alternativních paliv. Tím, že je elektromobilitě dávána nepřiměřeně velká pozornost, podvazujeme rychlejší vývoj jiných alternativních paliv, ve kterých spatřuji budoucnost.

■ **Mluví se o tom, že rozmach elektromobilů ohrozí pracovní místa v Evropě...**

Ohroženy budou statisíce pracovních míst, je to zcela bezohledné.

Plyn oproti uhlí zatěžuje ovzduší zcela minimálně

■ **Podporujete dostavbu plynovodu Nordstream 2? Co říkáte obavám ze závislosti na Rusku?**

Podporuji dostavbu Nordstreamu 2, je to další bezpečná dopravní cesta a zároveň podporuji udržitelnou dopravní cestu přes Ukrajinu. Jedinečnost v dopravních cestách, to není dobře, je potřeba si vysvětlit vztahy mezi Ukrajinou a Evropou.

Největším problémem je podle mého názoru otázka, zda přes Ukrajinu poteče dostatečné množství plynu, tak aby Ukrajinci z tranzitu získali mimo jiné dostatečné množství peněz, aby mohli investovat do údržby a modernizace stávajícího zařízení. Pokud většina plynu poteče severní cestou Ukrajinou, nebudou mít dost peněz a tato cesta zanikne. To by bylo strašně špatně a měla by v tom hrát roli Evropská unie.

■ **Nebojíte se zastavení dodávek z Ruska do Evropy, jak už se v minulosti stalo?**

Proč by ruská strana měla zájem zastavit dodávky do Evropy a přestat dostávat peníze? Rusové dosahují nejvyšších marží z prodeje svého plynu právě na území Evropské unie. Rusko bude vždy bezpečným a spolehlivým dodavatelem v případě, že bude dosahovat vysokých marží. Nikde jinde není plyn takové politikum jako v Evropě.

Co se týče možné závislosti, u zmíněných elektromobilů je fundamentálním kovem v lithiumiontových bateriích kobalt. A devadesát procent světového kobaltu kontroluje Čína. Tak budeme závislí na Číně v kobaltových bateriích?

■ **Jak se budou měnit ceny plynu?**

Cena plynu půjde nahoru. Nákupní ceny jsou za poslední rok vyšší asi o 30 procent, přesto jsme nezdrazovali. Půjde nahoru proporcčně k ceně ropy, souvisí to i s cenami povolenek. Cena navíc půjde nahoru pro delší období než jeden rok.